

Η δυναμική του blockchain στις σύγχρονες επιχειρήσεις και στον έλεγχο των οικονομικών τους καταστάσεων

Η αναδύομενη τεχνολογία blockchain έγινε γνωστή μέσω του Bitcoin, το οποίο αποτέλεσε την πρώτη πρακτική εφαρμογή της συγκεκριμένης τεχνολογίας. Παρόλα αυτά, οι προοπτικές της τεχνολογίας blockchain δεν περιορίζονται στα κρυπτονομίσματα. Επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους ανά το παγκόσμιο, εξερευνούν τους τρόπους με τους οποίους το blockchain μπορεί να χρησιμοποιηθεί ώστε να βελτιστοποιηθούν βασικές διαδικασίες. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της PwC, το blockchain έχει τη δυνατότητα να ενισχύσει το παγκόσμιο ΑΕΠ κατά 1.76 τρισεκατομμύρια δολάρια μέσα στην επόμενη δεκαετία.

Το blockchain, ή «αλυσίδα μπλοκ/συστοιχιών» όπως λέγεται στα ελληνικά, είναι ένα ασφαλές, αποκεντρωμένο και αμετάβλητο μητρώο (ledger) το οποίο αναπτύσσεται σε ένα δίκτυο υπολογιστών που καταγράφει δεδομένα με χρονολογική σειρά, καταναμημένα σε μπλοκ, χρησιμοποιώντας ένα σχήμα κρυπτογράφησης. Η τεχνολογία blockchain έχει προσελκύσει μεγάλο ενδιαφέρον από τον λογιστικό και ελεγκτικό κλάδο, αφού έχει την προοπτική να μετασχηματίσει τον τρόπο με τον οποίο οι συναλλαγές πραγματοποιούνται, καταγράφονται και, συνεπώς, ελέγχονται.

Με βάση τη δομή ενός συστήματος blockchain, υπάρχουν τέσσερις τύποι blockchain: δημόσιο, ιδιωτικό, κοινοπρακτικό και υβριδικό. Για παράδειγμα, το Bitcoin χρησιμοποιεί ένα δημόσιο blockchain στο οποίο άγνωστοι μεταξύ τους χρήστες συναλλάσσονται με ασφάλεια κρυπτονομίσματα αξίας δισεκατομμυρίων. Η ιδέα του blockchain στην περίπτωση του Bitcoin, βασίζεται στη δημιουργία εμπιστοσύνης χωρίς την ύπαρξη κεντρικής αρχής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση των επιχειρήσεων, αλλά με κάποιες σημαντικές διαφορές. Όταν αναφερόμαστε σε ένα blockchain επιχειρήσεων, συνήθως εννοούμε ένα ιδιωτικό ή κοινοπρακτικό σύστημα blockchain, στο οποίο οι χρήστες χρειάζονται άδεια για να συμμετάσχουν. Ένα blockchain επιχειρήσεων καταγράφει τις συναλλαγές που αφορούν οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία και όχι μόνο τα κρυπτονομίσματα. Δεν υπάρχει ανωνυμία σε ένα ιδιωτικό ή κοινοπρακτικό blockchain, αλλά διατηρείται η εμπιστευτικότητα των δεδομένων καθορίζοντας σε ποιες επιχειρήσεις πρέπει να κοινοποιούνται συγκεκριμένες κατηγορίες δεδομένων. Επιπλέον, ο μηχανισμός για την επιβεβαίωση των συναλλαγών γίνεται κατόπιν επιλεκτικής επικύρωσης που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των επιχειρήσεων του δικτύου.

Επί του παρόντος, οι λογιστές και επαγγελματίες χρηματοοικονομικών αντιμετωπίζουν ορισμένες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των πολλών μη αυτοματοποιημένων διαδικασιών που είναι επιρρεπείς σε λάθη, της ανάγκης για χρονοβόρες συμφιλιώσεις και της έλλειψης έγκαιρων λογιστικών πληροφοριών. Το blockchain δίνει τη δυνατότητα για εξορθολογισμό των λογιστικών διαδικασιών και προσφέρει καινοτόμες λογιστικές λύσεις. Χρησιμοποιώντας την τεχνολογία blockchain, το παραδοσιακό διπλογραφικό λογιστικό σύστημα ενισχύεται, καθώς μια επικυρωμένη συναλλαγή που καταγράφεται στο blockchain αποτελεί μια τρίτη ανεξάρτητη εγγραφή που επιβεβαιώνει την ύπαρξη και την ακρίβεια των δύο αντίθετων εγγραφών. Επιπρόσθετα, το blockchain επιτρέπει τη συνομολόγηση έξυπνων συμβολαίων, τα οποία καταγράφονται στο blockchain σε μορφή κώδικα και εκτελούνται αυτόματα, όταν οι όροι πληρούνται.

Ομοίως, οι τρέχουσες πρακτικές ελέγχου περιλαμβάνουν μια σειρά από επαναλαμβανόμενες και χρονοβόρες εργασίες, όπως η ανάγκη λήψης εξωτερικών επιβεβαιώσεων και η επαλήθευση της γνησιότητας των εγγράφων. Επομένως, η ανάπτυξη της τεχνολογίας blockchain και η υιοθέτησή της από τις επιχειρήσεις για μετασχηματισμό των λογιστικών τους συστημάτων δημιουργεί επίσης την ανάγκη για ανασχεδιασμό των υπηρεσιών ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων. Σε συνδυασμό με άλλες τεχνολογίες, όπως είναι η

Ανάλυση Μεγάλων Δεδομένων (Big Data Analytics) Τεχνητή Νοημοσύνη (Artificial Intelligence) και το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (Internet of Things), το blockchain παρέχει την ευχέρεια στους ελεγκτές να πραγματοποιούν μελλοντικά έλεγχο, σε πραγματικό χρόνο. Δημιουργεί επίσης την ανάγκη για προσφορά νέων υπηρεσιών ελέγχου, όπως είναι ο έλεγχος της τεχνικής ακεραιότητας ενός δικτύου blockchain και της λογικής πίσω από ένα έξυπνο συμβόλαιο.

Μεταξύ πολλών πλεονεκτημάτων, το blockchain μειώνει το ρίσκο της οικονομικής απάτης καθώς αυξάνει τη διαφάνεια των συναλλαγών, μειώνει τον κίνδυνο κυβερνοεπίθεσης-αφού οποιαδήποτε προσπάθεια αλλαγής των δεδομένων από χάκερ δεν θα επικυρωθεί από τους υπόλοιπους χρήστες-και παρέχει στους ελεγκτές άμεση πρόσβαση στα δεδομένα της επιχείρησης, μειώνοντας τον χρόνο που απαιτείται για ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ επιχειρήσεων και ελεγκτών. Επιπλέον, εξαλείφει την ανάγκη για χρονοβόρες συμφιλιώσεις και έλεγχο γνησιότητας εγγράφων, ενώ αυξάνει την ποιότητα του ελέγχου καθώς παρέχει τη δυνατότητα στους ελεγκτές να αναλύουν τα δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, να επικεντρώνονται σε τομείς των οικονομικών καταστάσεων που χαρακτηρίζονται από περισσότερη υποκειμενικότητα και υψηλότερο ρίσκο ανακρίβειας και να εντοπίζουν έγκαιρα τυχόν λάθη.

Το blockchain μπορεί να φέρει την επανάσταση σχεδόν σε κάθε κλάδο της οικονομίας και να δημιουργήσει νέα επιχειρηματικά μοντέλα με παρόμοιο τρόπο όπως είχε γίνει στο παρελθόν και με το διαδίκτυο. Ωστόσο, θα πρέπει πρώτα να ξεπεραστούν ορισμένες δυσκολίες όπως η έλλειψη νομικού πλαισίου και σχετικών λογιστικών/ελεγκτικών προτύπων, ζητήματα απορρήτου αναφορικά με τα δεδομένα που αποθηκεύονται στο blockchain και προκλήσεις σε σχέση με τη δυνατότητα προσαρμογής, επέκτασης και κατανόησης της τεχνολογίας. Οι εταιρείες που αρχίζουν να εξερευνούν το blockchain θα είναι οι πρώτες που θα μπορέσουν να επωφεληθούν από την τεχνολογία και να ξεχωρίσουν από τον ανταγωνισμό ή να ενισχύσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα.

*Νικόλας Κοντοζής
Senior Associate
Ελεγκτικές Υπηρεσίες
PwC Κύπρου*

Το περιεχόμενο αυτό προορίζεται για γενική ενημέρωση, και δεν μπορεί να αντικαταστήσει την εξειδικευμένη επαγγελματική συμβουλή.

© 2022 PricewaterhouseCoopers Λτδ. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων. Ο όρος PwC αναφέρεται στην PwC Κύπρου και σε ορισμένες περιπτώσεις πιθανόν να αναφέρεται στο δίκτυο της PwC. Ο κάθε ένας οργανισμός-μέλος αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.pwc.com/structure.